

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Horákové a soudkyň JUDr. Petry Kořínkové a JUDr. Lenky Rutové ve věci

žalobce: **JUDr. Michal F** [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Homolou
sídlem Opletalova 5, Praha 1

proti
žalovanému: **Česká republika -Státní pozemkový úřad České republiky**
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Páskem Ph.D.
sídlem Opletalova 1284, Praha 1

o nahrazení projevu vůle žalovaného k uzavření smlouvy o převodu nemovitostí,
o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Liberci č. j. 25 C 299/2005-558 ze dne
21. června 2017,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se ve výroku I. potvrzuje ve správném znění označení žalovaného Česká republika - Státní pozemkový úřad a změnou, že v článku I. smlouvy o převodu nemovité věci činí hodnota pozemků specifikovaných v článku II. písm. c) této smlouvy celkem 362 397 Kč a v článku IV. třetím odstavci představuje zbývající část hodnoty pozemků 262 397 Kč.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů před soudy obou stupňů.

III. Žalobce je povinen nahradit České republice- na účet Okresního soudu v Liberci 2 752 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Žalovaná je povinen nahradit České republice- na účet Okresního soudu v Liberci 2 752 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud uložil žalovanému povinnost převést žalobci bezúplatně do vlastnictví pozemek p. č. 256/1 o výměře 49 097 m² – orná půda (včetně trvalých dřevin) a pozemek p. č. 256/21 o výměře 763 m² – orná půda (včetně ovocných a okrasných dřevin), oba v katastrálním území Machnín, obec Liberec. Tyto pozemky vznikly oddělením z původní pozemkové parcely č. 256/1 o výměře 49 957 m² – orná půda, v k. ú. Machnín na základě geometrického plánu č. 1027 – 21/2016 ze dne 18. 5. 2016 vypracovaným Annou P. [redacted], bytem [redacted]. Hodnota pozemků, které se staly předmětem smlouvy a byly specifikovány shora označeným geometrickým plánem činí celkem 367 481 Kč (výrok I.). Výrokem II. okresní soud zastavil řízení o návrhu žalobce na nahrazení projevu vůle k uzavření smlouvy o převodu pozemku p. č. 567/1 o výměře 11 876 m² – travní porost, zapsaný na LV č. 10002 pro k. ú. Radčice u Krásné Studánky, obec Liberec, u Katastrálního úřadu pro Liberecký kraj, Katastrální pracoviště Liberec s odůvodněním, že žalobce vzal žalobu ohledně tohoto pozemku v průběhu řízení zpět. Procesně neúspěšnému žalovanému uložil soud povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 187 719,60 Kč k rukám advokáta žalobce ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Okresní soud vyšel ze zjištění, že žalobce vstoupil do řízení po původním žalobci Lukáši P. [redacted], který podal žalobu k soudu dne 30. 6. 2005 a domáhal se po právním předchůdci žalovaného, Pozemkovém fondu České republiky, nahrazení projevu vůle podle § 11 odst. 2 zák. č. 229/1991 Sb. jednak k pozemku p. č. 567/1 v k. ú. Radčice u Krásné Studánky o výměře 11 876 m², jednak k pozemku p. č. 256/1 v k. ú. Machnín o výměře 49 957 m² na základě jím uplatněného nároku v celkové výši 245 736 Kč, který mu byl postoupen smlouvami o postoupení pohledávek. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, když měl za to, že nárok původního žalobce je ke dni 31. 12. 2005 prekludován. Usnesením č. j. 25 C 299/2005-143 ze dne 24. 6. 2014 soud připustil, aby na místo dosavadního žalobce Lukáše P. [redacted] do řízení vstoupil žalobce JUDr. Michal F. [redacted], neboť třemi smlouvami o postoupení pohledávky ze dne 26. 3. 2014 doložil, že na něho přešly pohledávky původního žalobce za žalovaným a návrhu bylo nutno vyhovět pro splnění podmínek stanovených v § 107a odst. 2 o. s. ř. Žalobce podáním ze dne 10. 8. 2014 změnil žalobu tak, že tvrdil a dokládal, že jeho matka a právní předchůdkyně, paní Eliška F. [redacted] se nestala vlastníkem řady pozemků, on je oprávněnou osobou ve smyslu § 4 zák. o půdě a má nárok na převod jiných pozemků ve vlastnictví státu podle § 11a a násl. zák. o půdě jako náhrady za pozemky, které nelze vydat. Tvrdil a dokládal, že sám disponuje oprávněnými a dosud nevypořádanými nároky ve výši 5 607 228,63 Kč. Zároveň tvrdil a předkládal důkazy o liknavém postupu žalovaného ve vztahu k němu. Usnesením Okresního soudu v Liberci č. j. 25 C 299/2005-224 ze dne 9. 4. 2015 okresní soud změnu žaloby připustil. Na jejím základě měl soud nahradit projev vůle žalovaného k převodu pozemku p. č. 567/1 o výměře 11 876 m² – trvalý travní porost v k. ú. Radčice u Krásné Studánky a pozemku p. č. 256/1 o výměře 49 957 m² – orná půda v k. ú. Machnín. Žalobce uplatnil svůj nárok na základě rozhodnutí: Okresního úřadu Jihlava – Referátu okresního pozemkového úřadu ze dne 31. 8. 2001, č. j. PÚ-1/313/01-201/3-R 1, které nabylo právní moci dne 24. 4. 2003, na jehož základě

měl žalobce podle § 11 zák. o půdě vůči žalovanému nevypořádanou pohledávku ve výši 515 265,70 Kč, potvrzenému Pozemkovým fondem České republiky prostřednictvím dopisu ze dne 12. 10. 2012, rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Jihlava ze dne 19. 9. 2012, č. j. PÚ-313/01-202/1-R3, které nabylo právní moci dne 1. 10. 2012 a na základě kterého měl žalobce ve smyslu § 11 zák. o půdě vůči žalovanému dosud nevypořádanou pohledávku ve výši 272 517,20 Kč, rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro kraj Vysočina ze dne 28. 5. 2013, č. j. SPU 206917/2013/520100/Krška, které nabylo právní moci dne 3. 6. 2013, na základě kterého měl žalobce podle § 11 zák. o půdě vůči žalovanému dosud nevypořádanou pohledávku ve výši 193 939,55 Kč, rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro kraj Vysočina ze dne 6. 9. 2013, č. j. SPU 365531/2013/520100/Krška, které nabylo právní moci dne 11. 9. 2013, na základě kterého měl žalobce podle § 11 zák. o půdě vůči žalovanému dosud nevypořádanou pohledávku ve výši 1 034 508,43 Kč a na základě dohody o vyčíslení restitučního nároku – náhrady za živý, mrtvý inventář a zásoby ze dne 13. 12. 2012, na základě které měl žalobce vůči žalovanému dosud nevypořádanou pohledávku ve výši 3 393 197,80 Kč a dodatku ze dne 27. 11. 2013 k dohodě o vyčíslení restitučního nároku – náhrady za živý, mrtvý inventář a zásoby ze dne 13. 12. 2012, na základě kterého měl žalobce vůči žalovanému další nevypořádanou pohledávku ve výši 197 800 Kč. Po částečném zpětvzetí žaloby žalobce setrval na vydání náhradního pozemku, respektive pozemků p. č. 256/1 o výměře 49 097 m² – orná půda a p. č. 256/21 o výměře 763 m² – orná půda v k. ú. Machnín, otec Liberec, které vznikly oddělením z původní pozemkové parcely p. č. 256/1 geometrickým plánem č. 1027 – 21/2016, který měl být nedílnou součástí smlouvy s odůvodněním, že žalovaný se ve vztahu k němu choval liknavě a s libovůlí. S ohledem na skutečnost, že hodnota pozemku p. č. 246/1 a 256/21 byla nižší než celkové nároky nabyvatele vůči převodci, žalobce požadoval, aby na úhradu převodní ceny byly použity nároky z rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro kraj Vysočina ze dne 6. 9. 2013, č. j. SPU 365531/2013/520100/Krška, pravomocného ke dni 11. 9. 2013 v části hodnoty předmětných pozemků ve výši 100 000 Kč, když dle daného rozhodnutí činila hodnota pozemků 100 600 Kč, a dále nároky podle dohody o vyčíslení restitučního nároku – náhrady za živý, mrtvý inventář a zásoby ze dne 13. 12. 2012 ve znění jejího dodatku ze dne 27. 11. 2013 ve výši zbývající části hodnoty předmětných pozemků, t.j. ve výši 267 481 Kč. Podkladem pro ohodnocení pozemků, které měly být předmětem převodu, byl znalecký posudek znalce Josefa Slavička č. 3993145/2016 ze dne 10. 12. 2016. Okresní soud vyšel ze zjištění, že ke dni 9. 6. 2017 činil aktuální restituční nárok žalobce 379 362,40 Kč. I když mezi účastníky byla sporná přesná výše restitučního nároku žalobce, nebylo sporné, že by postačoval na úhradu ceny pozemků, které měly být předmětem převodu v hodnotě 367 481 Kč. Rovněž nebylo sporné, že jde o nemovitosti ve vlastnictví České republiky, k nimž má žalovaný právo hospodaření. Z dokazování provedeného listinami okresní soud zjistil, že právní předchůdkyně žalobce Eliška F. [REDACTED], zemřelá dne 18. 9. 2006, řádně uplatnila své restituční nároky v k. ú. Puklice v roce 2001, dne 2. 3. 2001. Žalobce v řízení doložil, že usnesením Obvodního soudu pro Prahu 7 č. j. 22 D 476/2006-22a ze dne 19. 4. 2007 bylo potvrzeno, že je jejím jediným zákonným dědicem. Žalobce si nechal dne 9. 4. 2008 Obvodním soudem pro Prahu 7 vystavit potvrzení o okruhu dědiců, v němž bylo uvedeno, že nabyl veškeré dědictví po paní Elišce F. [REDACTED]. Dotaz žalobce, zda je nezbytné, aby byl restituční nárok vyplývající z rozhodnutí z roku 2001 doprojedenán v dědickém řízení či zda žalovanému postačuje usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7, které žalobce označuje za jediného dědice paní Elišky F. [REDACTED], zůstal žalovaným nezodpovězen. Dotazem žalobce vzneseným v roce 2008 se žalovaný začal zabývat až v roce 2011, což vyplynulo z korespondence, kterou mezi sebou vedly jednotlivé útvary žalovaného. Z dopisu Ing. Jaroslava H. [REDACTED], vedoucího Krajského pracoviště Pozemkového fondu ČR pro kraj Vysočina ze dne 16. 5. 2011 adresovaného JUDr. Jarmile S. [REDACTED] ze sekce právní Pozemkového fondu ČR bylo zjištěno, že od samého počátku žalovanému zcela postačovalo usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 o tom, že žalobce je jediným zákonným

dědicem Elišky F. Žalobce tvrdil a doložil, že ačkoliv se do roku 2012 nemohl aktivně účastnit nabídkových řízení z důvodu nevyčíslení svého restitučního nároku, po tomto datu učinil celkem 18 přihlášek do nabídkových řízení. V této době však žalovaný nedisponoval dostatečným množstvím pozemků. Žalobce doložil, že je nepravdivé tvrzení žalovaného, že restituční nároky oprávněných osob vypořádává v souladu s § 11a zák. o půdě prostřednictvím veřejných nabídek pozemků, když při svém posledním pokusu zúčastnit se nabídkového řízení ohledně devíti pozemků v k. ú. Kunštát u Orlického Záhoří, okres Rychnov nad Kněžnou, byl z nabídkového řízení nezákonně vyřazen, přičemž důvody vyřazení mu nebyly sděleny. O tom, že žalovaný ve vztahu k žalobci jednal protizákonně a liknavě svědčí to, že rozhodování žalovaného o restitučních nárocích žalobce trvalo celkem 12 let, žalovaný o nich rozhodoval postupně. První restituční rozhodnutí vydal v roce 2001, avšak další následovala až v letech 2012 až 2013. Ode dne, kdy první restituční rozhodnutí nabylo částečně plné moci, od 5. 11. 2005, do dne, kdy žalovaný poskytl žalobci vyčíslení nároku z rozhodnutí vyplývajícího, dne 7. 8. 2012, uplynula lhůta bezmála 7 let, po kterou byla žalobci z důvodu svévole žalovaného odepřena účast v nabídkových řízeních. Žalovaný ve vztahu k žalobci jednal svévolně již tím, že opakovaně nereagoval na naléhavé a opakované výzvy žalobce k řešení situace i v přístupu žalovaného k restitučním nárokům obecně, když podle § 5 odst. 3 zák. o půdě došlo k převodu pozemků na jiné subjekty a žalovaný se odvolával na nedostatek pravomoci tyto převody zrušit a namísto toho žalobce vyzval, aby se obrátil na soud. Pro postup žalovaného ve vztahu k žalobci v letech 2001 až 2012 bylo namístě využít institutu nahrazení projevu vůle pro liknavé a svévolné počínání žalovaného, aby alespoň částečně byly odčiněny křivdy spočívající v odejmutí půdy právním předchůdcům žalobce bez náhrady. Soud neshledal důvodnou námitku žalovaného, že nároky žalobce jsou ke dni 31. 12. 2005 prekludovány a postoupení nároku není možné, když žalobce po změně žaloby nepožaduje nároky, které přešly na jeho právního předchůdce jako postupníka, nýbrž nároky původní oprávněné osoby, Elišky F. Rovněž neshledal důvodnou námitku litispendence, kdy žalobce žaluje po celém území České republiky o vydání konkrétních pozemků, neboť má právo na soudní ochranu a soud zkoumá pouze to, zda hodnota jeho restitučního nároku ke dni rozhodnutí je vyšší než cena vydávaných pozemků. Pokud tomu tak není, není dán důvod pro zastavení řízení. Stejně tak nedospěl okresní soud k závěru, že by pozemky, které mají být předmětem převodu, nemohou být vydány, jednak pro existující žádost Magistrátu města Liberce, aby předmětné pozemky byly v budoucnu využity pro volnočasové aktivity, a proto je nelze zařadit do veřejné nabídky, jednak dosud nedošlo k oddělení pozemků podle § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 503/2012 Sb. Žalobci, kterému bylo žalobou vyhověno, soud přiznal podle § 142 odst. 1 o. s. ř. požadovanou náhradu nákladů řízení v plném rozsahu, v celkové výši 177 087,13 Kč (13 úkonů právní služby advokáta po 9 780 Kč, 13 režijních paušálů po 300 Kč, 56 půlhodin za ztrátu času, cestovní výdaje z Prahy do Liberce a zpět k jednáním soudu v sedmi případech ve výši 9 713 Kč, včetně 21 % DPH z částky 146 353 Kč).

3. Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání žalovaný. Směřuje do výroku I. a III. Okresnímu soudu vytýká, že se v odůvodnění rozsudku zabýval tvrzenou liknavostí a svévolí žalované, ale jen velmi stručně otázkou prekluze práva na vydání pozemků původního žalobce a vznesenou námitkou litispendence. Soud se rovněž nevypořádal s argumenty o správnosti započítání ceny náhradního pozemku na nároky na živý a mrtvý inventář. Žalovaný má za to, že právní předchůdkyně žalobce měla možnost vypořádat svůj restituční nárok částečně již dříve. Je přesvědčen, že nelze bezpodmínečně vycházet pouze z jediného dopisu, ve kterém byl vysloven právní názor jednoho zaměstnance právního oddělení žalovaného k otázce, zda žalobci postačovalo pro vyčíslení nároku po Elišce F. potvrzení notáře, že je jejím jediným dědicem. Bylo v souladu se zákonem, když nové vyčíslení restitučního nároku poskytl žalovaný na výzvu notáře projednávajícího dědictví bezprostředně po doručení této výzvy ze dne 13. 6. 2012. Nečinnost notáře v dědickém řízení nelze přičítat žalovanému. O žalobci jako dědici původní oprávněné byl žalovaný vyrozuměn až v roce 2008. Období nevypořádávání nároku mohlo vůči žalobci proto činit nejvýše 4 roky. Žalovaný se neztotožňuje se závěrem soudu

o liknavosti postupu žalovaného ve vztahu k pozemku v k. ú. Vinoř a v k. ú. Kunštát u Orlického Záhoří. I když ve druhém případě skutečně došlo k tomu, že žádost žalobce o převod byla shledána neplatnou, k jeho upozornění se stala platnou a takový postup nelze označit jako svévolný, když byl bezodkladně napraven. Žalovaný nemohl převést žalobci pozemek v k. ú. Vinoř, když již byl povinen tento pozemek převést na základě soudního rozhodnutí jinému subjektu. Žalobce se účastnil celé řady veřejných nabídek, prostřednictvím kterých svůj nárok bez zjevných komplikací částečně uspokojil. Jako oprávněná osoba disponuje restitučním nárokem postačujícím k efektivní a úspěšné účasti ve veřejných nabídkách. Pokud žalovaný převáděl pozemky i podle zák. č. 95/1999 Sb. a zák. č. 503/2012 Sb., mohl se těchto nabídek zúčastnit i žalobce jako osoba oprávněná podle zák. o půdě, a to s přednostním právem. Tímto způsobem došlo k více než 80 % převodů podle zák. o půdě. Pokud žalobce odkazoval ve svůj prospěch na správní žalobu podanou u Okresního soudu v Jihlavě pod sp. zn. 9 C 247/2013, pak žalobce vzal žalobu zpět a řízení bylo zastaveno, když odvolací soud konstatoval, že žalobci nelze vydat pozemky, které tvoří s okolními jeden funkční celek. Dále žalovaný zdůrazňuje, že existuje rozdíl mezi § 11a a § 18a zák. o půdě, přičemž ve vztahu k odňatým a nevydaným pozemkům zákon stanoví v § 11a výslovnou povinnost žalované převést na oprávněnou jiný vhodný náhradní pozemek, zatímco § 18a zák. o půdě žádnou takovou povinnost nestanoví. Primární formou náhrady za živý a mrtvý inventář jsou podle § 20 odst. 3 zák. o půdě naopak věci téhož nebo srovnatelného druhu, jakosti a množství, není-li to možné, pak náhrada ve službách pro zabezpečení zemědělské výroby, případně podíl na jmění. Ani § 20, ani § 18a zák. o půdě, které na náhrady za živý a mrtvý inventář dopadají, nestanoví, že by pozemkový úřad na oprávněnou osobu k uspokojení tohoto nároku převáděl náhradní zemědělské pozemky. Judikatura ústavního soudu zatím u těchto nároků nedovodila možnost, a to ani v případě liknavosti nebo svévole žalovaného, domáhat se vydání náhradního pozemku soudně. Žalovaný dále namítá, že dělení pozemku za účelem vydání jeho části oprávněné osobě ve smyslu zák. o půdě nemá oporu ani v zákoně, ani v dosavadní judikatuře. Zároveň je rozhodnutí soudu v rozporu s § 82 zák. č. 183/2006 Sb., když jako podklad pro rozhodnutí ve věci absentuje rozhodnutí stavebního úřadu o oddělení pozemků nebo alespoň sdělení stavebního úřadu, že takové rozhodnutí není třeba. Okresní soud pochybil i při rozhodování o nákladech řízení, když přehlédl, že žalobce byl ve věci pouze částečně úspěšný, když vzal žalobu zčásti zpět. Při určení hodnoty 1 úkonu právní služby nebylo namístě vycházet z celkové hodnoty vydávaných pozemků, nýbrž z částky 35 000 Kč podle § 9 odst. 3 písm. b) advokátního tarifu.

4. Ve vyjádření k odvolání navrhl žalobce potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného. Není důvodná námitka litispendence, když soudy již řadu let judikují, že tato překážka není dána, když se jedná pouze o totožnost účastníků, ale nikoliv o totožnost předmětu řízení, když v jednotlivých smlouvách, jejichž uzavření se žalobce domáhá, požaduje převedení odlišných pozemků než v daném řízení. Ani žalovaný nepochybně, že právní předchůdkyně žalobce Eliška F. [redacted] uplatnila svůj nárok již v roce 2001. Okresní soud se důvodně ztotožnil s argumenty žalobce a považuje postup žalovaného za liknavý a svévolný, neboť žalovanému nic nebránilo vyčíslit nárok žalobce již v roce 2005, kdy nabylo právní moci rozhodnutí z roku 2001. Dopis ohledně dodatečného projednání nároku žalobce za živý a mrtvý inventář v dědickém řízení byl sepsán zaměstnancem žalované, respektive jejího právního předchůdce, a i kdyby byl obsah dopisu chybný, jedná se o chybu na straně žalovaného. Otázka liknavosti ohledně pozemku v k. ú. Vinoř byla již řešena jak soudy okresními, krajskými, tak soudem Nejvyšším, a to vždy se stejným výsledkem. Žalovaný lživě uvádí, že žalobce upozornil na to, že je ohledně pozemku v k. ú. Vinoř vedeno soudní řízení, ale opak je pravdou. Žádost o převod pozemku p. č. 1539/10 v k. ú. Vinoř podal žalobce dne 5. 11. 2012, dne 12. 12. 2012 podal nejvyšší nabídku a poté uzavřel s žalovaným kupní smlouvu. K převodu vlastnického práva k tomuto pozemku nedošlo, neboť na základě výsledku soudního řízení nabyli práva na převod vlastnického práva k tomuto pozemku jiní oprávnění. O tom, že byl tento pozemek předmětem sporu žalobce nevěděl. Proto dne 24. 5. 2013 informoval žalobce žalovanou o možném vzniku škody a žádal

o převedení vlastnického práva k jinému vhodnému pozemku. Žalovaná se však k řešení tohoto problému neměla, a proto jí žalobce dne 9. 1. 2014 zaslal dopis, kde požádal o osobní setkání a sdělil, že pokud nedojde k převodu pozemku do konce měsíce ledna 2014, odstoupí od kupní smlouvy. Nakonec od smlouvy dne 17. 2. 2014 odstoupil. Otázka postupu žalovaného byla řešena ve 14 řízeních vedených mezi žalobcem a žalovaným a soudy vždy dospěly ke shodnému závěru o jeho liknavosti. Liknavost na straně žalovaného lze spatřovat i u žádosti na vydání pozemku v k. ú. Kunštát u Orlického Záhoří. Žalovaný žádost žalobce pokládal za neplatnou proto, že v ní údajně žalobce žádal pozemky ve vyšší hodnotě, než kolik činil jeho zůstatek uplatněných restitučních nároků. Proto žalobce dne 1. 9. 2015 zaslal žalovanému dopis, v němž uvedl, že ke dni podání žádosti byly jeho restituční nároky třikrát vyšší než hodnota předmětného pozemku. Na to reagoval žalovaný dopisem v němž se omezil na sdělení, že žádost uznává za platnou, neboť zjistil nové skutečnosti. Případy liknavosti ve vztahu k pozemkům v k. ú. Vinoř a v k. ú. Kunštát u Orlického Záhoří jsou však pouze nejflagrantnějšími příklady liknavosti a svévole žalovaného. V otázce nároku na náhradu za živý a mrtvý inventář považuje žalobce za zásadní § 18a odst. 2 zák. o půdě, který stanoví, že náhrada za živý a mrtvý inventář spočívá mimo jiné i v poskytnuté nemovitosti. Jedinou otázkou, kterou žalovaný neopakuje ve všech řízeních je otázka rozdělení pozemku, který byl předmětem žaloby. K rozdělení pozemku p. č. 256/1 došlo za účelem vydání pouze nezastavěných částí pozemku žalobci na základě geometrického plánu a k ocenění byl vypracován znalecký posudek znalcem Josefem Slavičkem. K dělení pozemků muselo dojít, když žalovaný namítal, že pozemek nelze vydat právě proto, že je zastavěn. Navíc zastavěna stavbou byla jenom jeho zanedbatelná část. Při stanovení tarifní hodnoty u odměny advokáta nebylo namístě vycházet z tarifní hodnoty 35 000 Kč, když převod pozemku je úkonem penězi ocenitelným.

5. Krajský soud přezkoumal rozsudek okresního soudu včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, řízení doplnil vyjádřením Magistrátu města Liberec - odboru hlavního architekta ze dne 9. 5. 2018, zprávou Magistrátu města Liberec – odboru stavebního úřadu ze dne 16. 5. 2018, dodatkem znaleckého posudku znalce Josefa Slavička ze dne 16. 5. 2018, geometrického plánu pro rozdělení pozemku vyhotovený Annou P. [redacted] č. 1027 – 21/2016 opatřený souhlasem katastrálního úřadu s očíslováním parcel a čtením sdělení žalovaného o aktuální výši restitučních nároků žalobce ze dne 5. 1. 2018 a 12. 5. 2018.
6. Z vyjádření Magistrátu města Liberec - odboru hlavního architekta ze dne 9. 5. 2018 odvolací soud zjistil, že pozemek parc. č. 256/1 v kat. úz. Machnín je podle současně platného územního plánu města Liberec (účinnost změny č. 82 ke dni 11. 5. 2017) zařazen v severozápadní části (cca 1500 m²) do „ploch bydlení čistého“ a zbylá část předmětného pozemku je zařazena do „ploch urbanizované zeleně - veřejné prostranství – veřejná zeleň“, přičemž z hlediska územního plánu jde o plochy stabilizované, které jsou nezastavitelné. Změna č. 82 územního plánu města Liberec se týkala pouze nezastavitelné části pozemku, která byla dříve zařazena do „ploch přírody a krajiny – orná půda“. Protože v daném případě je záměrem dělení předmětného pozemku majetkoprávní vypořádání, tento záměr nevyvolá změnu v území, závazné stanovisko podle § 96b odst. 1 stavebního zákona se nevydává.
7. Ze sdělení Magistrátu města Liberec – odboru stavebního úřadu ze dne 16. 5. 2018 odvolací soud zjistil, že v situaci, kdy odbor územního plánování (odbor hlavního architekta města) vydal pouze vyjádření, že závazné stanovisko není třeba vydat, stavební úřad podle § 82 zák.č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, tuto skutečnost (dělení pozemku) potvrdí pouze sdělením.
8. V důsledku částečné změny územního plánu, která se částečně dotkla i pozemku parc. č. 256/1 v kat. úz. Machnín, soudem ustanovený znalec v doplňku znaleckého posudku č. 1 ze dne 16. 5. 2018 uvedl, že změna územního plánu č. 82 se dotkla malé části pozemku o výměře 62 m², která byla původním územním plánem označena jako „zastavitelné plochy Z“, plochy zahrádkářských osad. V důsledku této změny byla tato původně zastavitelná plocha převedena též do nezastavitelných ploch urbanizované zeleně – veřejné prostranství – veřejná zeleň. Znalec proto

Shodu s prvopisem potvrzuje Olga Plíhalová.

dospěl k závěru, že ocenění pozemků oddělených z původní parcely p.č. 256/1 dle geometrického plánu č. 1027 – 21/2016 (poz. p. č. 256/1 o výměře 49 097 m² a poz. p. č. 256/21 o výměře 763 m²) nečiní 367 481 Kč, nýbrž 362 397 Kč.

9. Na změnu v ocenění pozemků reagoval žalobce návrhem na změnu žaloby upravující hodnotu pozemků v článku I. navržené smlouvy na částku 362 397 Kč a v článku IV. třetího odstavce na 262 397 Kč a odvolací soud při jednání dne 17. 5. 2018 tuto změnu žaloby připustil.
10. Žalobce při jednání odvolacího soudu rovněž předložil ve čtyřech vyhotoveních geometrický plán pro rozdělení pozemků vyhotovený Annou P. s potvrzením shody s geometrickým plánem v dokumentaci katastrálního úřadu tak, aby mohl být nedílnou součástí smlouvy, tudíž i rozsudku.
11. Žalovaný tvrdil a dokládal, že ke dni rozhodování odvolacího soudu má žalobce restituční nároky ještě ve výši 367 481 Kč, tj. ve výši přesahující ocenění pozemků, které jsou předmětem daného řízení.
12. Odvolací soud se ztotožňuje se skutkovými i právními závěry okresního soudu.
13. Okresní soud při svém rozhodování správně vycházel ze zák.č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen zákon o půdě) a vycházel z ustálené judikatury, podle níž je nárok oprávněné osoby na poskytnutí náhradního pozemku majetkovým právem, které je vymahatelné a lze je realizovat i uložením povinnosti uzavřít smlouvu o nahrazení projevu vůle, přičemž předpokladem takového postupu je liknavý přístup státu a v takovém případě není třeba důvodnost žaloby vázat na podmínku předchozího zařazení konkrétního pozemku do veřejné nabídky. Konstantní judikatura Nejvyššího soudu není v rozporu s judikaturou Ústavního soudu (srov. např. nález ve věcech sp.zn. III. ÚS 495/02, I. ÚS 3169/07, I. ÚS 125/10).
14. V posuzované věci nutno připustit, že žalobu podal dne 30. 6. 2005 Lukáš P., který svůj nárok odvozoval od postupníků, původních oprávněných osob, a v důsledku novelizace zákona o půdě zák.č. 253/2003 Sb. bylo omezeno jeho právo na vydání konkrétního náhradního pozemku lhůtou do 31. 12. 2005. Tato lhůta byla lhůtou prekluzivní a nárok původního žalobce ke dni 31. 12. 2005 zanikl. Okresní soud se žalobou zabýval se značným odstupem a žalovaný se k ní vyjadřoval poprvé až v únoru 2012. Z procesního hlediska okresní soud nepochybil, když při splnění zákonných podmínek podle § 107a o.s.ř. umožnil vstup do řízení současnému žalobci, kterému původní žalobce Lukáš P. postoupil smlouvou o postoupení pohledávek své restituční nároky. V tomto okamžiku soud nebyl oprávněn posuzovat, zda jde o restituční nároky, které zanikly či nikoliv. Žalobě bylo možno vyhovět, když okresní soud následně rozhodl o připuštění změny žaloby, v důsledku čehož současný žalobce uplatňoval již pouze své restituční nároky, resp. nároky po své matce a nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 6/05 ze dne 13.12.2005 ke dni vyhlášení nálezu dne 20. 12. 2005 bylo zrušeno ustanovení § 13 odst. 6 a 7 zák. o půdě ve znění zák. č. 253/2003 Sb. a dále článek VI zák. č. 253/2003 Sb., což znamenalo, že ve vztahu k původním oprávněným osobám a jejich dědicům, kteří svůj nárok opírají o původní rozhodnutí pozemkového úřadu, se omezující lhůta nepoužije. Okolnost, že okresní soud ve věci žalobce nerozhodl v období od 16. 7. 2014 do 22. 4. 2015 (data právních mocí usnesení podle § 107a o.s.ř. a o připuštění změny žaloby), kdy v takovém případě by musel žalobu zamítnout, neboť předmětem řízení byly restituční nároky, které se prekludovaly, zohlednil odvolací soud pouze při rozhodování o nákladech řízení před soudy obou stupňů.
15. Odvolací soud neshledal důvodnou námitku žalovaného, že je v dané věci dána překážka litispendence. Ustálená judikatura vyšších soudů nepochybuje o tom, že předmětem občanského soudního řízení sporného je žalobcem uplatněný procesní nárok, který je vymezen žalobním petitum a základem nároku, jež tvoří právně relevantní skutečnosti, o něž žalobce svůj požadavek opírá (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ve věci sp.zn. 23 Cdo 1692/2009, 33 Cdo

4272/2009). Totožnost věci, od níž se odvíjí existence překážky litispendence ve smyslu § 83 odst. 1 o.s.ř., resp. překážky věci pravomocně rozsouzené podle § 159a odst. 4 o.s.ř. je dána pouze tam, kde má být mezi týmiž účastníky řízení projednáván shodný procesní nárok, tj. je-li dána identita procesních stran, tvrzených skutkových okolností i žalobního petitu (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu sp.zn. 23 Cdo 1503/2012 a 30 Cdo 506/2016). Pokud se žalobce proti žalovanému domáhá převodu různých pozemků u jiných okresních soudů, nemohou mít tato řízení stejný předmět, neboť je v každém z nich uplatněna jiná žalobní žádost a pouze fakt, že se žalobní požadavek opírá o shodný skutkový základ představovaný majetkovou křivdou podle zákona o půdě ke konstatování totožnosti věci nepostačuje (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ve věci sp.zn. 28 Cdo 5389/2014 a sp.zn. 28 Cdo 155/2016). Z právního hlediska je každý požadovaný pozemek jinak individuálně určený a vydání jednoho z nich je odlišným právním následkem od vydání pozemku jiného. Proto považuje odvolací soud závěr žalovaného o identitě předmětu řízení vedených žalobcem u jiných soudů za nesprávný.

16. K námitce žalovaného, že okresní soud pochybil, pokud umožnil uspokojení jeho nároku na náhradu za živý a mrtvý inventář převodem pozemků z vlastnictví státu, je třeba uvést, že danou problematiku ve věci týchž účastníků posoudil dne 25. 10. 2017 Nejvyšší soud ve věci sp.zn. 28 Cdo 4488/2017. Vyslovil, že podle ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu byl pro poskytování náhrad podle § 18a odst. 2 zák. o půdě spočívajících v poskytnutí nemovitostí již před účinností zák. č. 131/2006 Sb. uplatnitelný postup podle § 11 odst. 2 zákona o půdě, kdy s účinností od 14. 4. 2006 byl pak převod náhradních pozemků oprávněným osobám podrobněji upraven v § 11a zákona o půdě. Z tohoto důvodu považoval Nejvyšší soud za lichou námitku žalovaného, že žalobci ve sporu nemůže svědčit aktivní věcná legitimace, neboť je-li ve vztahu k těmto nárokům (zde nárok na náhradu živého a mrtvého inventáře podle § 20 zák. o půdě) při jejich uspokojování formou poskytnutí pozemků uplatněný postup podle § 11a zákona o půdě (dříve podle § 11 odst. 2 zákona o půdě), jsou v tomto směru uplatnitelné rovněž veškeré další soudní praxí zformované principy vztahující se k uvedenému ustanovení. Rovněž při uspokojování nároků plynoucích oprávněné osobě z § 18a zákona o půdě je žalovaný povinen dbát, aby její postup nevykazoval znaky liknavosti, libovůle či svévole, neboť v opačném případě se vystavuje reálnému riziku prohry ve sporu o nahrazení projevu vůle státu k převodu konkrétních oprávněnou osobou vybraných pozemků. Pokud žalovaný dlouhodobě neplní své zákonné povinnosti a jeho postup lze označit za liknavý či svévolný, je zcela legitimní a účelu zákona o půdě odpovídající, aby byla oprávněné osobě dána možnost zvolit variantu vypořádání spočívající v převodu konkrétního pozemku z vlastnictví státu. Odvolací soud se s tímto právním názorem zcela ztotožňuje.
17. Důvodně okresní soud považoval za podstatné, zda se žalovaný dopustil vůči žalobci liknavého postupu, libovůle či dokonce svévole. Okresní soud dospěl ke kladnému závěru, s nímž se odvolací soud ztotožňuje a pro stručnost na podrobné odůvodnění rozsudku okresního soudu odkazuje. Odvolací soud považuje za nedůvodnou odvolací námitku, že matka žalobce byla nečinná, což vyvrací i její dopis ze dne 20.4.2006 zaslaný Okresnímu soudu v Jihlavě, kde popisuje podrobně svou celoživotní snahu o nápravu křivd, jichž se stát dopustil vůči její rodině. Své restituční nároky uplatnila v roce 2001 a první rozhodnutí Okresního úřadu Jihlava č.j. PÚ - 1/3133/01-201/3-R 1 ze dne 31.8.2001 v části výroku II., kterým bylo rozhodnuto, že Eliška F. [redacted] není vlastníkem odstraněné stavby sýpky a pozemků v kat. úz. Puklice, v kat. úz. Petrovice u Jihlavy a v kat. úz. Příseka, zde blíže specifikovaných, se stalo pravomocným dne 5. 11. 2005, čímž byl její nárok postaven najisto. Rozsudkem Okresního soudu v Jihlavě ze dne 10. 4. 2013 č.j. 12 C 163/2003-592, který nabyl právní moci dne 14. 5. 2013, bylo pouze přezkoumáno rozhodnutí bývalého Okresního úřadu v Jihlavě – referátu okresního pozemkového úřadu ze dne 31. 8. 2001 č.j. PÚ 1/313/01-201/3-R1, v části týkající se určení, že Eliška F. [redacted] byla ke dni úmrtí vlastníkem nemovitostí uvedených ve výroku I. daného rozhodnutí, přičemž v této části bylo rozhodnutí potvrzeno. K definitivnímu vyčíslení jejich

nároků došlo i přes opakované urgencye až po její smrti (dne 18. 9. 2006), v roce 2012, kdy byla žalovaným vyčíslena hodnota restitučního nároku za nevydané pozemky, aby mohlo dojít k dodatečnému projednání dědictví. Žalobce se v důsledku liknavého postupu žalovaného až do roku 2012 nemohl aktivně účastnit nabídkových řízení a po tomto datu učinil celkem 18 přihlášek do nabídkových řízení, avšak v této době již žalovaný nedisponoval dostatečným množstvím pozemků. Za situace, že do současné doby nejsou nároky žalobce plně uspokojeny, nelze takový postup nazvat jinak než liknavým, a to i s přihlédnutím k ostatním důvodům uvedeným v rozhodnutí okresního soudu, zejména postup při uplatnění nároků žalobce při veřejných nabídkách u pozemků ve Vinoři a Kunštátě. Je pouze účelovým tvrzením žalovaného, že nemohl vyčíslit hodnotu restitučního nároku žalobce dříve než v říjnu 2012, když usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 19. 4. 2007 č.j. 22 D 476/2006-22a vypovídalo o tom, že celé dědictví po zemřelé Elišce F. nabylo jako jediný dědic ze zákona pozůstalý syn JUDr. Michal F., tj. žalobce. Usnesení nabylo právní moci již dne 22. 5. 2007, o čemž byl žalovaný informován dopisem žalobce ze dne 21. 3. 2008 a žalovanému tudíž nic nebránilo v tom, aby za této situace žalobci restituční nároky oprávněně Elišky F., resp. jeho, vyčísлил. Žalovaný až dopisem adresovaným žalobci dne 12. 10. 2012 sdělil hodnotu restitučního nároku za nevydané pozemky v katastrálním území Puklice, Petrovice u Jihlavy a Příseku, přiznaná v rozhodnutí ze dne 31. 8. 2001. Nic mu však nebránilo, aby restituční nárok z tohoto titulu vyčísлил již v roce 2008, kdy byl o vyčíslení žalobcem požádán. Za takto zjištěného skutkového stavu bylo možné vyhovět požadavku žalobce a uspokojit jeho restituční nárok mimo veřejnou nabídku žalovaného.

18. Oddělení pozemku parc. č. 256/1 bylo uskutečněno geometrickým plánem, který je součástí smlouvy a rozsudku a k ocenění předmětných pozemků došlo na základě znaleckého posudku podle § 28a zákona o půdě, tj. v cenách platných ke dni 24. 6. 1991 podle vyhl.č. 182/1988 Sb. ve znění vyhl. č. 316/1990 Sb. Doplněným dokazováním provedeným v odvolacím řízení bylo ověřeno, že vyhovění žalobě nebrání, že o rozdělení pozemků, které jsou předmětem řízení, stavební úřad nevydal rozhodnutí (viz shora citovaná zpráva stavebního úřadu).
19. Z výše uvedených důvodů odvolací soud rozsudek okresního soudu podle § 219 o.s.ř. ve výroku I. potvrdil ve správném znění označení žalovaného Česká republika – Státní pozemkový úřad (okresní soud nerespektoval správné označení žalovaného žalobcem v souladu s § 1 odst. 2 zák.č. 503/2012 Sb.) a změnou, že v článku I. smlouvy o převodu nemovité věci činí hodnota pozemků specifikovaných v článku II. písm. c) této smlouvy celkem 362 397 Kč a v článku IV. třetím odstavci představuje zbývající část hodnoty pozemků 262 397 Kč. Pochybení okresního soudu, který nepřipojil k rozsudku geometrický plán, napravil odvolací soud tím, že ho ke svému rozsudku připojil, čímž vytvořil předpoklad pro zdárnou evidenci vlastnického práva žalobce v katastru nemovitostí.
20. Přestože byl žalobce ve věci procesně úspěšný a měl by podle § 142 odst. 1 o.s.ř. právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení, odvolací soud mu je s odkazem na § 150 o.s.ř. nepřiznal v řízení před soudem prvního stupně, ani v řízení odvolacím (§ 150 o.s.ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř.). To proto, jak bylo zmíněno výše, že žalobce vstoupil do řízení po žalobci, jehož nárok byl prekludován a pokud by soud v téže věci rozhodoval v období mezi 16. 7. 2014 a 22. 4. 2015, byl by nucen žalobu zamítnout, neboť v té době byly předmětem řízení pouze postoupené nároky od původního žalobce a nárok na uspokojení vydáním konkrétního pozemku by ke dni 31. 12. 2005 zanikl. Žalovaný se nemohl proti usnesení o změně žaloby bránit, neboť odvolání nebylo přípustné a rovněž nemohl nijak ovlivnit, kdy soud prvního stupně bude ve věci rozhodovat.
21. V souvislosti s vypracováním znaleckého posudku z popudu soudu bylo na znalečném ze státních prostředků vyplaceno 5 505 Kč. Odvolací soud uložil každému z účastníků povinnost uhradit jednu polovinu těchto nákladů, tj. částku 2 752 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku (§ 148 odst. 1 a § 160 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Lze proti němu podat dovolání v případě, že rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání posuzuje dovolací soud. Dovolání se podává ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u Okresního soudu v Liberci k Nejvyššímu soudu ČR v Brně. Dovolatel musí být již pro sepis dovolání zastoupen advokátem, pokud není fyzickou osobou, která má právnické vzdělání, nebo právnickou osobou, za kterou jedná osoba s právnickým vzděláním.

V Liberci dne 24. května 2018

JUDr. Hana Horáková v.r.
předsedkyně senátu

VÝKAZ DOSAVADNÍHO A NOVÉHO STAVU ÚDAJŮ KATASTRU NEMOVITOSTÍ																
Dosavadní stav				Nový stav												
Označení pozemku parc. číslem	Výměra parcely		Druh pozemku	Označení pozemku parc. číslem	Výměra parcely		Druh pozemku	Typ stavby	Způs. určení výměr	Porovnání se stavem evidence právních vztahů						
			Způsob využití				Způsob využití			Způsob využití	Díl přechází z pozemku označeného v katastru nemovitostí		Číslo listu vlastnictví	Výměra dílu		Označe dílu
	ha	m²			ha	m²					ha	m²				
255/19	11	15	zahrada	255/19	10	67	zahrada	bez čp/če garáž	2	255/19		82	10	67		
				st.688		27	zast. pl.		2	255/19		82		27		
				st.690		21	zast. pl.		2	255/19		82		21		
256/1	4	99	57	orná půda	256/1	4	90	97	orná půda	2	256/1		10002	4	90	97
					256/21	7	63	orná půda		2	256/1		10002		7	63
					st.689		73	zast. pl.	bez čp/če garáž	2	256/1		10002			73
					st.691		24	zast. pl.	bez čp/če garáž	2	256/1		10002			24
	5	10	72			5	10	72								

GEOMETRICKÝ PLÁN pro - rozdělení pozemku, - vyznačení obvodu budovy	Geometrický plán ověřil úředně oprávněný zeměměřický inženýr: Jméno, příjmení: Ing. Radomír Z. [redacted] Číslo položky seznamu úředně oprávněných zeměměřických inženýrů: 976/1995 Dne: 18. května 2016 Číslo: 41/16 Náležitosti a přesnosti odpovídá právním předpisům.	Stejnopis ověřil úředně oprávněný zeměměřický inženýr: Jméno, příjmení: Ing. Radomír [redacted] Číslo položky seznamu úředně oprávněných zeměměřických inženýrů: 976/1995 Dne: 3.5.2018 Číslo: 54/18 Tento stejnopis odpovídá geometrickému plánu v elektronické podobě uloženému v dokumentaci katastrálního úřadu.
	Katastrální úřad souhlasí s očíslováním parcel. KÚ pro Liberecký kraj KP Liberec Ing. Eva B. [redacted] PGP - 701/2016-505 2016.05.20 12:35:28 CEST	Ověření stejnopisu geometrického plánu v listinné podobě.
	Vyhotovitel: Anna P. [redacted] IČ: 04605501, tel.: 774 628 563 Číslo plánu: 1027 - 21/2016 Okres: Liberec Obec: Liberec Kat. území: Machnín Mapový list: Liberec 6-5/11	
	Dosavadním vlastním pozemků byla poskytnuta možnost seznámit se v terénu s průběhem navrhovaných nových hranic, které byly označeny předepsaným způsobem viz. seznam souřadnic	

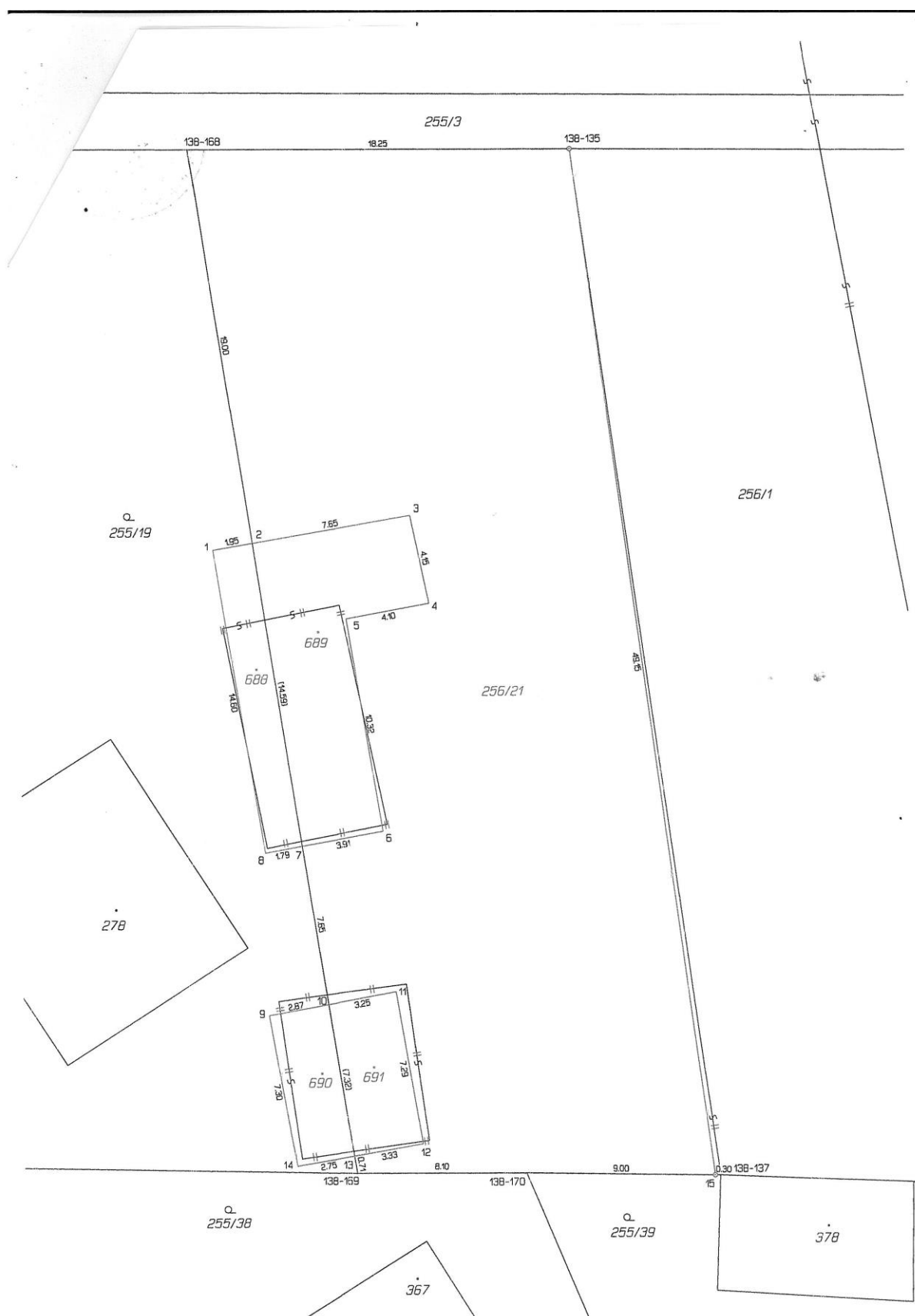
Shodu s prvopisem potvrzuje Olga Plíhalová.

Výkaz údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách (BPEJ) k parcelám nového stavu											
Parcelní číslo podle		Kód BPEJ	Výměra		BPEJ na dílu parcely	Parcelní číslo podle		Kód BPEJ	Výměra		BPEJ na dílu parcely
katastru nemovitostí	zjednodušené evidence		ha	m²		katastru nemovitostí	zjednodušené evidence		ha	m²	
255/19		72911		10 67							
256/1		72941		56 24							
		71510		59 91							
		73715		41 61							
		72911	1	76 24							
		74610		7 30							
		73211		54 32							
		77869		42 94							
		73244		52 41							
256/21		72911		7 13							
		74610		50							

Seznam souřadnic (S-JTSK)
 Číslo bodu Souřadnice pro zápis do KN
 Y X Kód kv. Poznámka

k.ú. Machnín (689823)

138-135	692390.61	970132.04	3	zabetonovaný železný sloupek
138-137	692383.77	970180.94	3	roh stavby
138-168	692408.85	970131.97	3	dřevěný kolík
138-169	692401.12	970180.64	3	značka barvou na zákl. oplocení
138-170	692393.02	970180.78	3	roh stavby
1	692407.76	970151.07	3	značka barvou na zákl. stavby
2	692405.87	970150.74	3	roh stavby
3	692398.35	970149.46	3	roh stavby
4	692397.47	970153.63	3	roh stavby
5	692401.43	970154.35	3	roh stavby
6	692399.73	970164.46	3	roh stavby
7	692403.58	970165.15	3	značka barvou na zákl. stavby
8	692405.34	970165.47	3	roh stavby
9	692405.23	970173.22	3	roh stavby
10	692402.38	970172.70	3	značka barvou na zákl. stavby
11	692399.18	970172.12	3	roh stavby
12	692397.95	970179.36	3	roh stavby
13	692401.23	970179.93	3	značka barvou na zákl. stavby
14	692403.94	970180.40	3	roh stavby
15	692384.04	970180.94	3	zabetonovaný železný sloupek

Shodu s prvopisem potvrzuje Olga Plíhalová.